

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Środowiska,
Rolnictwa i Zagospodarowania
Przestrzennego**

Warszawa, dnia 25 sierpnia 2011 r.

**Pan
Stanisław Jakimiuk
Dyrektor Wojewódzkiego Zarządu
Melioracji i Urządzeń Wodnych
w Lublinie**

KSR-4101-02-03/2011
P/11/106

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli - Departament Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego, przeprowadziła w Wojewódzkim Zarządzie Melioracji i Urządzeń Wodnych w Lublinie, zwanym dalej „WZMiUW”, kontrolę realizacji inwestycji w zakresie gospodarowania rolniczymi zasobami wodnymi, finansowanych przy udziale środków Unii Europejskiej¹. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2004 r. do 30 czerwca 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację inwestycji w zakresie gospodarowania rolniczymi zasobami wodnymi w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (zwanego dalej „PROW 2007-2013”) oraz utrzymanie inwestycji zrealizowanych w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego *Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006* (zwanego dalej „SPO Restrukturyzacja”).

¹ Wojewódzkie zarządy melioracji i urządzeń wodnych są beneficjentami działania 125 *Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa - schemat II Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz działania 2.5 Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi Sektorowego Programu Operacyjnego Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006.*

Na realizację 17 inwestycji z zakresu urządzeń melioracji wodnych podstawowych² marszałek Województwa Lubelskiego przyznał WZMiUW pomoc finansową w ramach PROW 2007-2013 w łącznej kwocie 79.235,0 tys. zł, w tym 59.426,2 tys. zł z Europejskiego Funduszu Rolnego Rozwoju Obszarów Wiejskich (zwanego dalej „EFRROW”).

Do 30 czerwca 2011 r. WZMiUW zrealizował w całości 1 inwestycję, 14 było w trakcie realizacji, a w przypadku 2 inwestycji prowadzono postępowania przetargowe w celu wyłonienia wykonawców. Zrealizowana w całości inwestycja została zakończona w 2010 r. i polegała m.in. na uformowaniu regularnego przekroju poprzecznego koryta rzeki Wilkojadki, odcinkowym jej pogłębieniu oraz budowie przepustów z piętrzeniem wody. Zakończenie pozostałych inwestycji, zgodnie z warunkami zawartych umów, planowane jest do 30 listopada 2012 r.

Na podstawie 9 wniosków o płatność, które obejmowały inwestycję zrealizowaną w całości oraz 8 inwestycji z zakończonym pierwszym etapem, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wypłaciła WZMiUW pomoc finansową w łącznej kwocie 15.855,5 tys. zł, w tym 11.891,6 tys. zł z EFRROW.

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do:

- Planowania i organizacji inwestycji realizowanych w ramach PROW 2007-2013. Zaplanowane inwestycje były zgodne z celami oraz zakresem pomocy określonym dla działania 125 *Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa - schemat II Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi*. Koszty inwestycji były ustalone zgodnie z zasadami kwalifikowalności określonymi w § 4 i § 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 czerwca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa przez gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013³. Dla zaplanowanych inwestycji były opracowane kosztorysy inwestorskie, uzyskano decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, pozwolenia wodnoprawne, a także pozwolenia na budowę.
- Przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych na wykonanie urządzeń melioracji wodnych. Wykonawcy inwestycji zostali wyłonieni w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. - *Prawo zamówień publicznych*⁴.

² Do urządzeń melioracji wodnych podstawowych, zgodnie z art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - *Prawo wodne* (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 ze zm.), zalicza się: budowle piętrzące, budowle upustowe oraz obiekty służące do ujmowania wód; stopnie wodne, zbiorniki wodne; kanały, wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie; rurociągi o średnicy co najmniej 0,6 m; budowle regulacyjne oraz przeciwpowodziowe; stacje pomp, z wyjątkiem stacji wykorzystywanych do nawodnień ciśnieniowych.

³ Dz. U. Nr 122, poz. 791 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

- Prowadzonego przez WZMiUW monitoringu wykonywanych urządzeń melioracyjnych. Inwestycje były realizowane w zakresie i terminach zgodnych z określonymi w decyzjach o przyznaniu pomocy oraz umowach zawartych z wykonawcami robót.
- Wykorzystania pomocy finansowej przyznanej w ramach PROW 2007-2013. Pomoc przyznana przez Marszałka Województwa Lubelskiego została wykorzystana na cele określone we wnioskach oraz decyzjach o przyznaniu pomocy.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że WZMiUW nie zaktualizował 8 umów dotyczących wykonania urządzeń melioracji wodnych w ramach PROW 2007-2013, pomimo zmiany osób sprawujących nadzór inwestorski i autorski. Taki obowiązek wynikał z treści zawartych umów. Stosowne aneksy do umów rozpoczęto zawierać w trakcie kontroli NIK.

Ponadto, w ramach SPO *Restrukturyzacja*, WZMiUW zrealizował ogółem 21 inwestycji (20 dotyczących urządzeń melioracji wodnych podstawowych i 1 dotyczącą urządzeń melioracji wodnych szczegółowych⁵), na które otrzymał dofinansowanie w łącznej kwocie 27.343 tys. zł, w tym 20.354,9 tys. zł z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej.

Na podstawie oględzin 2 inwestycji - zrealizowanych w ramach SPO *Restrukturyzacja*, polegających na: wykonaniu rowów melioracyjnych długości 8 km na użytkach rolnych o powierzchni 73,3 ha (umowna wartość robót 569,8 tys. zł) oraz remoncie i modernizacji cieków wodnych wraz z odpływami na długości 9,4 km (umowna wartość robót 1.028,8 tys. zł) - stwierdzono, że powyższe urządzenia pozwalają na naturalny przepływ wody, a budowle piętrzące wodę spełniają swoją funkcję.

Zwrócenia uwagi wymaga jednak fakt, że w dniu oględzin, skarpy i dna rowów oraz skarpy cieków wodnych były porośnięte wysokimi trawami i chwastami. Prace konserwacyjne na tych urządzeniach, polegające na wykoszeniu skarp oraz odmuleniu dna, wykonano w trakcie kontroli NIK.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Dyrektora o przedstawienie, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania zawartych w nim uwag.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Departamentu Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego Najwyższej Izby Kontroli, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie oceny i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

⁵ Zgodnie z art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - *Prawo wodne*, do urządzeń melioracji wodnych szczegółowych zalicza się: rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie; drenowania; rurociągi o średnicy poniżej 0,6 m; stacje pomp do nawodnień ciśnieniowych; ziemne stawy rybne; groble na obszarach nawadnianych; systemy nawodnień grawitacyjnych i ciśnieniowych.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Dyrektor
Departamentu Środowiska, Rolnictwa
i Zagospodarowania Przestrzennego
z upoważnienia
Waldemar Wojnicz
Wicedyrektor